

॥ ३४ ॥ ३५ ॥ ३६ ॥ अवेक्षार्थं इष्टसिद्ध्यर्थं ॥ ३७ ॥ ३८ ॥ इच्छामि श्रोतुमिति शेषः ॥ ३९ ॥ ४० ॥ ४१ ॥ ४२ ॥ ४३ ॥ ४४ ॥ ४५ ॥ ४६ ॥ ४७ ॥ ४८ ॥ ४९ ॥ ५० ॥ ५१ ॥ यज्ञोपवीतैः यज्ञसूत्रैः तीर्थत्रेताग्नीनामुत्तरभागंती
 प्रायात्यार्चोदिशंतत्रतत्रतीर्थान्यनेकशः ॥ सहस्रशतसंख्यानिप्रथितानिपदेपदे ॥ ३४ ॥ आपुत्यतत्रतीर्थेषु यथोक्ततत्रचर्चिभिः ॥ कृत्वोपवासनियमंदत्वादा
 नानिसर्वशः ॥ ३५ ॥ अभिवाद्यमुनींस्तान्वैतत्रतीर्थनिवासिनः ॥ उद्दिष्टमार्गः प्रययौ यत्र भूयः सरस्वती ॥ ३६ ॥ प्राङ्मुखं वै निवृत्ते वृष्टिर्वातहता यथा ॥ ऋषी
 णानैमिषेयाणामवेक्षार्थमहात्मनां ॥ ३७ ॥ निवृत्तांतां सरिच्छेष्टां तत्र दृष्ट्वा तुलांगली ॥ बभूव विस्मितो राजन्बलः श्वेतानुलेपनः ॥ ३८ ॥ जनमेजय उवाच
 कस्मात्सरस्वती ब्रह्मन्निवृत्ता प्राङ्मुखी भवत् ॥ व्याख्यातमेतदिच्छामि सर्वमध्वर्युसत्तम ॥ ३९ ॥ कस्मिंश्चित्कारणे तत्र विस्मितो यदुनंदनः ॥ निवृत्ताहेतुना के
 न कथमेव सरिद्वरा ॥ ४० ॥ वैशंपायन उवाच पूर्वकृतयुगो राजन्नैमिषेयास्तपस्विनः ॥ वर्तमाने सुविपुले सन्नेद्वा दशवार्षिके ॥ ४१ ॥ ऋषयो बहवो राजंस्त
 त्सत्रमभिपेदिरे ॥ उषित्वा च महाभागास्तस्मिन्सन्नेयथाविधि ॥ ४२ ॥ निवृत्ते नैमिषेयैस्त्रेद्वा दशवार्षिके ॥ आजग्मुर्ऋषयस्तत्र बहवस्तीर्थकारणात् ॥ ४३ ॥
 ऋषीणां बहुलत्वात्तु सरस्वत्या विशांपते ॥ तीर्थानि नगराय ते कूलैर्वदक्षिणे तदा ॥ ४४ ॥ समंतपंचकं यावत्तावत्ते द्विजसत्तमाः ॥ तीर्थलोभान्नरव्याघ्रनद्यास्तीरं
 समाश्रिताः ॥ ४५ ॥ जुहुतां तत्र तेषां तु मुनीनां भावितात्मनां ॥ स्वाध्यायेनातिमहता बभूवुः पूरिता दिशः ॥ ४६ ॥ अभिहोत्रैस्ततस्तेषां क्रियमाणैर्महात्मनां ॥ अ
 शोभत सरिच्छेष्टा दीप्यमानैः समंततः ॥ ४७ ॥ बालखिल्या महाराज अश्मकुट्टाश्च तापसाः ॥ दंतोलूखलिनश्चान्ये प्रसंख्यानास्तथापरे ॥ ४८ ॥ वायुभक्षजला
 हाराः पर्णभक्षश्च तापसाः ॥ नानानियमयुक्ताश्च तथास्थंडिलशायिनः ॥ ४९ ॥ आसन्वैमुनयस्तत्र सरस्वत्याः समीपतः ॥ शोभयंतः सरिच्छेष्टांगंगामिव
 दिवौ कसः ॥ ५० ॥ शतशश्च समापेतुर्ऋषयः सत्रयाजिनः ॥ ते वकाशं न ददृशुः सरस्वत्या महामहाव्रताः ॥ ५१ ॥ ततो यज्ञोपवीतैस्ते तत्तीर्थं निर्मिमाय वै ॥ जुहुवुश्चा
 भिहोत्रांश्च चक्रुश्च विविधाः क्रियाः ॥ ५२ ॥ ततस्तमृषि संघातं निराशं चितयान्वितं ॥ दर्शयामास राजेंद्रतेषामर्थं सरस्वती ॥ ५३ ॥ ततः कुजान्बहूक्त्वा सन्नि
 वृत्ता सरस्वती ॥ ऋषीणां पुण्यतपसां कारुण्याज्जनमेजय ॥ ५४ ॥ ततो निवृत्य राजेंद्रतेषामर्थं सरस्वती ॥ भूयः प्रतीच्य भिमुखी प्रसुखा व सरिद्वरा ॥ ५५ ॥ अमो
 घागमनं कृत्वा तेषां भूयो ब्रजाम्यहं ॥ इत्यहुतं महच्चक्रे तदाराजन्महानदी ॥ ५६ ॥ एवं सकुंजो राजन्वैनैमिषी य इति स्मृतः ॥ कुरुश्रेष्ठ कुरुक्षेत्रे कुरुष्वमहतीं क्रि
 यां ॥ ५७ ॥
 र्थत्वेन श्रोते प्रसिद्धं निर्मिमाय निर्मायेत्यर्थः ॥ ५२ ॥ निराशं सरस्वती जललाभे इत्यर्थः ॥ ५३ ॥ कुंजान् आत्मनो वासस्थानानि तीर्थविशेषानित्यर्थः ॥ ५४ ॥ ५५ ॥ ५६ ॥ ५७ ॥